

OBRтни VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRтни VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO
OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE
CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEV. DIN 2.—
// ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DO-
PISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRAČAJO. //

»OBRтни VESTNIK« PRINAŠA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH
ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER
NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // URED-
NISTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, NOVI TRG ŠTEVILKA 5.
// PONATISI DOVOLJENI Z NAVEDBO VIRA. // TELEFON 35-23 //

XX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 1. NOVEMBRA 1937.

STEV. 21

Pomen in način proslave obrtniškega tedna

Pod temi in sličnimi naslovi prinašajo razni obrtniški listi članke, ki naj obrtništvu dajo glavnih smernic v borbi za lasten obstoj. Po vseh državah ima obrtništvu določen čas, ko z vso žilavostjo izvaja propagando za rokodelske izdelke. Pri nas je zato določen prvi teden v decembru. Tedaj je pravi čas, da obrtnik svoje izdelke pripravi in prične s sistematično propagando za bližnjo razprodajo za Božič in druge praznike. Ta teden je postal pri nas tradicionalen, tako da ne moremo mimo njega, kajti pomeni nam že nekak praznik in simbol skupnega stremjenja. Obrtniški teden ima več pomenov. Najprej hoče s tem obrtnik manifestirati za svojo stanovsko zavest. Vsak posameznik skuša po svoji najboljši moči pokazati svetu, da je obrtnik najmočnejši samostojen produktiven činitelj v državi, ne toliko po svoji moči, temveč po svojem številu. Obrtniški teden ima tudi namen indirektno poučiti obrtnika o njegovih dolžnostih do svojega stanu in svojega poklica. Zato bomo v tem smislu imeli priliko na tem mestu še govoriti. Obrtniški teden ima dalje propaganden pomen. S skupnim in vzajemnim nastopom v javnosti moramo pokazati svetu, da cenimo sami svoje pridobitve, svoje delo in tudi drugi nas cenijo. Proslava obrtniškega tedna, kot si ga naš obrtnik predstavlja, naj bo posvečena tudi našemu notranjemu duhovnemu premišljevanju, v zavesti da moramo najti sami v sebi toliko moči, da iz lastnimi silami ustvarimo svojo eksistenco.

Končno je namen Obrtniškega tedna, kot to že na drugem mestu poročamo, da potenciramo v tem času svoje prizadevanje za pritegnitev čim več zadovoljnih naročnikov, da snubimo z uspehom in da svojo besedo, ki jo tedaj damo pri svojem bodočem celoletnem delu tudi držimo. To bo najboljši »zaščitni znak« in garancija za pošteno rokodelstvo. Naše geslo mora biti »domače rokodelstvo nad vse, ker tako hočemo!« Stopiti moramo na popolnoma realno stališče, da je naš lasten uspeh odvisen od nas samih. Kupec naj ve, da ima pred seboj rokodelski izdelek. Ko stopi kupec v delavnico ali trgovino, mora to občutiti in takoj opaziti, da je tu solidnost doma. Zato naj bo na primernih mestih izvešen napis, ki označuje obrtniško delo, bodisi znak združenja itd. Na ta način bi obrtnik zopet prodrl in pritegnil pozornost kupca nase. Pred Božičem in prazniki v začetku decembra kot n. pr. za Miklavža naj v izločki obrtnik posebej označi svoje delo kot rokodelsko, ki dela čast dobri tradiciji obrti. Ti pojmi morajo biti takorekoč kupcu podzavestno sugerirani. Tudi delavnica je znak solidnosti obrti, zato naj se na njeno ureditev posebno pazi. To je vizitka za obrtnika in prvi odločilni vtis, ki ga napravi na naročnika. V lepo urejeni in čisti delavnici bo obrtnik najlažje navezal stike s stranko. Tudi izložba naj bo v tem smislu urejena, ako je kak obrtnik tako srečen, da jo ima. Denar, ki se izda za ureditev izložbe, ni zavrnjen, zato naj se jo z največjo pazljivostjo vsaj enkrat mesečno smotno in okusno uredi.

Gotovo bo vsak obrtnik smatral ta navodila za dovolj važna, da ne bo izgubljal dragocenega časa. Ne pomaga nam nobena tožba čez paragrafe, če si tudi sami ne bomo skušali pomagati. Zakon je že po naravi trdosrčen boj življenja, življenje pa valuje, konkurenca ne vpraša, če bo obrtnik mogel živeti ali ne. Zato mora tudi obrtnik stopiti korak naprej v vsem svojem delu in ne pričakovati pomoči samo od zakonov. Prihajamo na največjo resnico, da je le oni uspeh trajen, katerega si pridobi vsak sam. Seveda ne sme iti naše prizadevanje na račun drugega stanu, temveč samo za naš lasten obstoj, zato smo dolžni pokazati tudi naše lastno delo v pravi luči. Obrtnik, ki se je svoje obrti pošteno priučil, je prav gotovo toliko samozavesten, da se bo izkazal s svojim lastnim izdelkom brez sramu. To dolžnost smo prevzeli radi svojega lastnega poklica in pa radi razvoja našega rokodelstva. Koliko mladih ljudi, bi se rado izučilo rokodelstva, samo da bi se mogli pošteno preživljati. Tem smo mi dolžni, da poskrbimo v obrti čim več dela in da tako zaposlimo novih moči. Naše

Splošni pogledi glede na razvoj obrti

Pobijanje šušmarstva je predpogoj, ako se hoče obrtništvo še ohraniti kot samostojen gospodarski stan

Nobena profesija ni danes obvarovana od vrste problemov in vprašanj, ki se z enim imenom imenujejo: kriza. Nekateri poklic je prizadet težje, drugi lažje, toda vsi občutijo breme težavnih časov.

Obrtniški stan občuti te nepravilike v povečani meri, kajti najhujše je prizadet od strani šušmarstva. V tolažbo naj naglasimo, da od šušmarjev ni obvarovan noben poklic. Zdravniki so se že od nekdaj borili proti šušmarjem, odvetniki in drugi poklici ravno tako. Zdravnik-šušmar, kot nam je vsem znano, živi in bo živel med narodom. Zaman se pripoveduje med ljudstvom, da njegova praksa škodi ljudskemu zdravju. Ljudstvo celo tedaj ne verjame, ko ga zdravnik-šušmar čisto ne upropasti. Vsi stanovi imajo zato svoje zbornice, da se lažje borijo proti šušmarjem in si zaščitijo položaj. To je obstojalo že v davnih časih. Zato nam mora biti jasno, da kljub hujšim kaznim šušmarstva ne bo nikoli mogoče čisto izkoreniniti.

Ko bi se posrečilo odpraviti šušmarstvo v obrti, tedaj bi obrtništvo svobodneje zadihalo. Šušmarstvo se najlažje primerja težki bolezni, ko se po zdravem telesu pojavljajo novi in najrazličnejši bolezenski pojavi. Šušmarstvo se pojavlja v najrazličnejših variantah, tako da je predmet posebne znanstvenega proučevanja. Da je to v resnici potrebno, služi v dokaz ustanovitve »Institucije za proučevanje šušmarstva« v Beogradu.

Vprašanje uspešne borbe proti šušmarstvu je trenutno najaktualnejša zadeva svetovne obrtne politike; ni torej samo pri nas eno najbolj perečih akcij. Toda kot izgleda, je ves trud samo »Sisifovo delo«. Da je ta problem v resnici najkompliciranjši, da zahteva globlji študij, katerega morajo skupno pričeti vse stroke, je uvidelo tudi naše obrtništvo, ki se je zadnje dni sestalo v Beogradu samo radi tega vprašanja. Na skupni konferenci je bil izvoljen odbor za proučevanje tega vprašanja. Kot prvo nalogo si je postavil ta odbor to, da opozori trgovce na korektnost napram obrtnikom. Šušmarstvo trgovcev prehaja že v vse stroke: v oblačilne, urarske, mizarske, kožarske, steklarske itd. itd. Šušmarstvo bi lahko delili v dve vrsti. Še najmanj nevarno je šušmarstvo brezpo-

stremljenje ima torej tudi socialen značaj. Žalostno je za obrtnika in za nas, če vidimo, kako obrtnik sam v delavnici brez vajenca preživlja svoje poslednje dneve. To je očividna propast obrti.

Končno je tudi naša sveta dolžnost, da si med seboj pomagamo. Obrtnik naj kupuje pri svojem tovarišu obrtniku. Težnje posameznih strok nam morajo biti ravno tako pri srcu kot naše lastne. Zato bo naš list stalno zasledoval gibanje obrti vseh strok, da se bomo tako med seboj spoznali in temu primerno uravnavali svojo mentaliteto. Prosim samo svinečnik v roke in računajmo, koliko bi lahko obrtnik zaslužil, če bi vsi kupovali in svoj denar dajali obrtniku. To bi moralo zahtevati naše najosnovnejše čustvo tovarištva in lojalnosti.

Končno naprošamo vse naše zadržane delavce, naj vse te faze obrtniške propagande dobro predelajo in pripravijo svoje članstvo na bližajoče praznike. Tajnost uspeha naše propagande je v tem, da moramo čisto enostavne in znane resnice vedno in vedno ponavljati, vedno moramo vrtati in privijati, nikoli ne smemo pustiti, da se naše zadeve omajajo, gorje pa, če pri tem izgubimo pogum, četudi po prvem udarcu ne bi imeli pravega uspeha.

Ali ste poravnali celoletno naročnino?

Ako ne, tedaj nakažite še danes dolžni znesek potom čekovne nakaznice s štev. 10.860

selnih delavcev in bivših mojstrov. Zato pa zavzema v zadnjem času šušmarstvo med trgovci, krošnjariji, v industriji, v raznih delniških družbah ter javnih, državnih in samoupravnih ustanovah vedno večji razmah. Ti nelegalni izvrševalci rokodelskega dela za svoje delavce in dobavitelje ne vkalikulirajo niti davkov, niti dajatev po uredbi o delavskem zavarovanju in ne prijavljajo delavcev, še manj pa sklepajo kolektivne pogodbe, temveč s svojimi medsebojnimi dogovori izsiljujejo čim večji dobiček iz obrtniškega dela. Obrtnik še edino čaka, kdaj izgubi svojo popolno samostojnost ter postane najemniška raja teh velikih podjetij. Ali bi bilo to v socialnem in nacionalnem in pridobitnem interesu države? Obrtniki predvidevajo dve možnosti. Ali je bilo res v korist države, ali pa je samo preslaba pozornost merodajnih činiteljev zakrivila, da se je moglo šušmarstvo tako razmahniti. Predvideva se obrtniško zavarovanje za starost, invalidnost itd. Kako naj obrtnik prevzame še nadaljnja bremena na svoje rame, ko se mu ne pomaga, da bi prestal krizo in prišel vsaj do primerne zaslužke. Zato bi se moralo pričeti pri jedru problemov, čijih rešitev obrtnik-davkoplačevalec tako dolgo zaman pričakuje!

Samo ako bodo oblasti uvideli, da je zaščita obrtnega stanu mogoča le z načelnim preganjanjem šušmarstva, tedaj se bo tudi šušmarstvo zmanjšalo na minimum. Težko je govoriti o težavah posameznih obrti, kajti vse se s šušmarstvom še bolj stopnjuje. Vendar bi z dobro voljo merodajnih faktorjev bilo mogoče vsaj deloma zaščititi rokodelstvo.

Da se ozremo na najbolj prizadeto rokodelsko stroko, t. j. čevljarstvo. Težave čevljarških obrtnikov so znane. V čevljarstvu je najhujše zlo industrija. Vendar kljub temu, da je industrija nevaren tekmeč čevljarški obrti, vendar ima čevljarstvo vse pogoje za boljši razvoj in napredek. Opažati je v zadnjem času in to ugotavljajo tudi čevljarji sami, da se mnogo naročnikov vrača k naročilom ročnega dela. Z drugimi besedami povedano, vedno več je ljudi, ki so uvideli, da je čevljev napravljen po meri najboljši. To zaupanje so si čevljarji pridobili s svojim solidnim delom pri delu po meri. Brez dvoma si bodo na ta način ohranili stare naročnike, pridobili si pa bodo tudi novih.

Kot deviza naj služi »Suha noga — je zanesljivo zdravje« in v usnjenih čevljih se počutite najugodnejše. Te prednosti ima samo čevljev narejen po meri.

Brez dvoma samo na ta način lahko živimo delavnost v čevljarški in ostalih strokah. Solidnost in točno izvrševanje po času sta predpogoja za napredek. Dandanes je vsem težko. Zato je stranka sitna pri naročevanju. Obrtnik kot izkušen človek, naj potrpežljivo prenese in naj mu bo to kot šola za prihodnjic. S solidnim delom pa se bomo tudi vsem takim težavam z lahkoto izognili.

Med mnogimi vprašanji borbe za eksistenco obrtnika je tudi pereče vprašanje zakaj izgubljamo stranke?

Temu problemu bi moral obrtnik posvečati največjo pažnjo. Kajti ako se nam star naročnik in dober plačnik izneveri, tedaj je vmes gotovo kaj hujšega. Običajno se taka stranka odloči za nakup pri naši konkurenci — industriji. Obrtnik se nikoli ne vpraša zakaj je izgubil tega in onega stalnega naročnika. V vseh slučajih si misli, da je pač konkurenca odvedla naročnika radi tega, ker ji je ponudila nižjo ceno. Običajno tedaj tudi obrtnik sam zniža cene, misle, da bo s tem zopet privabil naročnika. V resnici pa je popolnoma drugače. Malo je ljudi, ki obrtniku odprto povedo, kaj jim ni všeč. Zato moramo sami imeti vse njihove želje v evidenci, in paziti kedar nas bi moral obiskati z ponovnim naročilom. Res je težko vsem ljudem

zadovoljiti vendar z dobro voljo se da vse premestiti. Če bomo vestno raziskali vse pogoje, tedaj bomo lahko spoznali, da ni vselej vprašanje nizkih cen, ki je stranko napotilo drugam, temveč nesolidno delo in slaba postrežba.

Ne smemo pozabiti, da stranka ko zahteva kako delo, želi vsestranskega in zanesljivega nasveta glede kvalitete. Ne smemo dopustiti da bi se nam torej stranka izneverila samo radi tega, ker smo posvetili njenim željam premalo pozornosti.

Med obrtništvo naj v tem pogledu vlada solidarnost. Kar enemu ni v korist utegne postati drugemu, zato bi bilo prav da si obrtniki med seboj povedo svoje težave. Nesreča enega bi utegnila postati drugemu v pouk. Vse malenkosti si moramo razodeti, zato imamo svoje glasilo, ki obstoji radi tega, da se medsebojno poučimo in dogovorimo o teh strokovnih vprašanjih. Učimo se od drugih in dopuščajmo da se tudi drugi od nas kaj nauče.

Da se hitro in zanesljivo orientirate Kaj nam prinašata novega zadnja dva tedna?

× Na sestanku čevljarjev v Splitu je bilo ugotovljeno, da je težkemu položaju čevljarke obrti poleg raznih problemov veliko kriva nelojalna konkurenca med obrtniki samimi. Izdatki naraščajo, dočim se radi medsebojne konkurence zaslužek vedno bolj krčijo.

× Glasilo osrednjega zavoda OUZD »Delavska zaščita« pravi, da nimamo nobene prave statistike vajencev v državi. Delavsko zavarovanje da potrebuje statističnih podatkov o obolelosti vajencev, med katerimi je baje 50% potrebnih odmora. Po cenitvi OUZD imamo 72.000 vajencev v državi.

× Združenje obrtnikov v Sarajevu je predložilo hanski upravi v potrditev pravilnik fonda za zgradbo doma in za uvedbo prisilnega bolezenskega zavarovanja za svoje člane.

× Obrtniški teden v savski banovini, ki ga organizira SHO v Zagrebu, se bo vršil od 27. do 5. decembra. Med tem časom se bodo vršile razne obrtniške prireditve. Zadnji dan bo na zagrebškem razstavnem prostoru tradicionalni »Cehovski vašar«.

× Zbornica ustanova za tipiziranje paprike novosadske zbornice za TOI je dovršila 10 let koristnega delovanja za vso banovino, kajti ta kultura je največji dohodek za vso pokrajino. Novosadska zbornica tudi drugače zelo uspešno deluje za pospešitev obrti. Te dni je bila v Novem Sadu velika obrtna razstava izdelkov učencev obrtnih šol, katero so obiskali učenci vseh nadaljevalnih šol, za katere je ministristvo dovolilo četrtinsko vožnjo na železnicah.

× V pogledu plačila vajencem je bilo na zadnji skupni konferenci vseh zbornic sklenjeno, da posamezne zbornice to vprašanje proučijo ter da se nato na temelju zbranih podatkov predloži skupna predpostavka vseh zbornic min. TI. Kot smo informirani naša zbornica intenzivno dela v tej smeri.

× Zavod za pospeševanje obrti v Beogradu je obrtnikom gradbene stroke v Splitu naklonil 10.000 dinarjev za pospešitev gradbene stroke v Primorju.

× Radi bogate žetve bombaža v Zedinjenih državah bo znašal letošnji preseček 20 milijonov bal, kar bo povzročilo padec cen bombaža.

× Jugoslovenska mlinška zadruga v Beogradu je pričela z ozirom na ostro svetovno konkurenco voditi skupno akcijo, da bodo mlevski izdelki kolikor mogoče sortirani in prvovrstni in posebno še da se bo odslej izvažala pšenica samo v predelanem stanju.

× Ker bo radi povečanega tovarnega prometa pričelo primanjkovati vagonov, je predvidena uredba, da bi se dosedanj termin za razkladanje znižal na 6 ur.

× Tudi združenje komisijonarjev in trgovskih potnikov v Beogradu je na svoji zadnji skupščini v Beogradu zahtevalo, da se prepove ustanavljanje velikih magazinov in se ne dovoljuje agentura tujim zastopnikom.

× Sreski načelnik zabačkega sreza je bil skupno s tajnikom suspendiran, ker je dovolil nekemu dimnikarskemu obrtniku neupravičeno izvrševanje obrti. Koliko ne-

upravičenih oseb izvršuje takorekoč vprilo oblasti šušmarsko obrt in vendar se radi tega nihče ne razburja. Zato se temu primeru čudimo!

× **Krojaški pomočniki** v Petrogradu so stopili v štrajk, ker jim mojstri niso hoteli zvišati plač za 25%.

× **Jugoslovanski Lloyd** od 19. oktobra prinaša članek, kjer primerja pogoje za razvoj turističnega prometa pri nas in v Italiji. Seveda je tozadevna politika pri nas popolnoma zgrešena v vseh pogledih, zato se moramo v slučaju, da se razmere prav kmalu ne izboljšajo, bati konkurence Italije, posebno še ker sta obe zemlji v turističnem pogledu zelo slični.

× **Južna Srbija** je dobila od osvobodjenja več železnice in cest kot prej celo stoletje.

× **Prihodnja svetovna razstava** bo l. 1941 v Rimu. Pričeli so že graditi paviljone.

× **Italijanska vlada** je izdala dekret, da se mora v vsej Italiji izdelovati od 10. novembra samo ena vrsta kruha iz mešane moke.

× **Pod pokroviteljstvom** bana je bil v Mariboru odprt sadjarski sejem, katerega je priredilo sadjarsko in vrtnarsko društvo istočasno s kongresom sadjarjev.

× **Zagrebsko obrtno nadzorstvo** je maksimiralo cene pijačam, ki se prodajajo v kavarnah; tako stane n. pr. kava 4 din, k temu se lahko doračuna še 0.50 za napitnino in 0.50 din za godbo.

× **Člani sokolskih društev**, ki gojijo čebelarstvo, lahko dobijo v te svrhe preko svojih organizacij netrošarinjen sladkor.

× **Zveza opekarn** savske banovine je v Zagrebu po vzorcu sličnih evropskih šol ustanovila šolo za opekarske mojstre, ki bo trajala tri leta. Gradbeni predpisi so danes tako strogi, da je treba vsakemu opekarskemu mojstru vsestranske kvalifikacije.

× **»Zanatljska štedna i kreditna zadruga s o. j.«** v Zagrebu je imela te dni izredno skupščino radi spremembe pravil. Zveza kmetijskih zadrug v Novem Sadu bo prirejala stalne tri do petmesečne tečaje za zadrugne poslovodje.

× **V smislu zakonskega predloga**, o pobijanju korupcije, ki je bil stavljen v senatu, bi se sedaj korupcijo pobijalo tudi na podlagi privatne tožbe bolj uspešno in ne samo preko državnega tožilstva.

× **Od 6. do 20. marca 1938** se bo v Tripolisu vršil XII. mednarodni sejem.

× **V Bolgariji** je 132.613 oseb, ki se bavijo z obrtno. Od teh je 71.740 mojstrov (34.132 v mestih in 37.606 na deželi). Mojstri zaposlujejo 16.200 pomočnikov in 22.223 vajencev v mestu ter 6.467 pomočnikov in 15.613 vajencev na deželi. Na posamezne stroke odpade mojstrov: krojačev 6085, čevljarjev 5280, mesarjev 4810, zidarjev 4610, frizerjev 4270, ključavničarjev 3012, pekrov 2624, kovačev 2387, mizarjev 4299, pletarjev 1804, damskih krojačev 1621 itd.

× **Vsem davčnim obveznikom** za prihodnino v Osičku je bila te dni poslana vloga državnega zastopnika proti preizkusi odmeri pridobitve od davčnih odborov z zahtevo, da reklamacijski odbori razveljavijo oceno davčnega odbora. Proti temu odloku so se vsi obvezniki pritožili z navedbo dokazov.

× **Rok za prijavo zgradarine za leto 1938** je glasom rešitve fin. ministra od 23. sept. t. l. od 1 do 30. novembra t. l.

× **Glede zastaranj taksnih pravic** vlada velika desorientiranost in neenotnost, zato naj se po predlogu zbornice vnese k § 33 zakona o taksah še sledeče: »brez ozira na predpise prednjih odstavkov pravica za plačilo takse zastara po 10 letih, ko je obveznost nastala.

× **Turčija** se je tudi odločila da uvede 40-urni delovni teden.

× **Ba'ta je v Zlinu** zgradil dvajsetnadstropen nebotičnik, kjer bodo vse centralne pisarne njegovega podjetja. Ko so te dni listi prinesli to vest, ni nihče slutil, koliko solz in bede naših čevljarskih mojstrov je v teh zidovih.

× **V Genovi** so proslavili 440-letnico odkritja Amerike po Kristofu Kolumbu.

× **Država je prevzela akcijo** za pogozditev golčav, ki jih je v južnih krajih naše države zelo mnogo.

× **Razdelitev davčne uprave Ljubljana mesto.** Finančno ministrstvo je izdalo sledečo odločbo: Na osnovi § 32. Zakona o organizaciji finančne uprave določam, da se s 1. januarjem 1938 davčna uprava Ljubljana-mesto razdeli na dve davčni upravi in to na davčno upravo Ljubljano-mesto I in davčno upravo Ljubljano-mesto II. Delokrog prve uprave bo teritorij južno od železniške proge, druge pa severno od proge. Meja obeh uprav bo torej proga bivše Južne železnice.

× **Združenje bančnih in zavarovalnih zavodov** v Novem Sadu je predložilo merodajnim faktorjem predstavko z zahtevo, da se podaljša rok, v katerem lahko denarni zavodi zahtevajo zaščito, najmanj še za dve leti.

× **Minister zgradb** je podpisal uredbo o izrednem potnem prispevku za izkoriščanje državnih in nedržavnih cest. Pod normalnim izkoriščanjem, ki v smislu § 22. Zakona o državnih in nedržavnih cestah ne podleže plačevanju izrednega cestnega pri-

Uradna določila in predlogi

Tolmačenje uredbe o ureditvi sorazmerja števila vajencev napram številu pomočnikov pri večkratni obrti

Poročali smo že o predstavi novosadske zbornice glede vprašanja, če imetnik več obrti izvršuje obrt v istem lokalni. Min. TI je podalo sledeče pojasnilo: Pod obrtno delo se v smislu uredbe o ureditvi sorazmerja števila učencev napram številu pomočnikov, smatra vsako delo, ki se izvršuje na podlagi enega dovoljenja, četudi to delo

izpolnjuje kako drugo stroko v gospodarskem smislu. Na osnovi te rešitve, sme torej vsak obrtnik, ki ima dve obrti v eni delavnici, imeti tudi za obe obrti odgovarjajoče število pomočnikov in vajencev. Če n. pr. nekdo izvaja kovaško in podkovaško obrt, tedaj ima pravico, da drži za obe stroki odgovarjajoče število osebja.

Obrtni odsek Zbornice za TOI v Ljubljani je sklepal o važnih obrtnih zadevah

V četrtek, 21. oktobra sta se vršili seji ožjega odbora obrtnega odseka in ožje uprave Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani. Podana so bila poročila o izvedbi sklepa zadnje seje obrtnega odseka, kakor tudi o sklepih predsedstvene seje glede na predloge obrtnega odseka za bodoči zbornični proračun. Daljša debata se je razvila o izpremembah zborničnih pravil in poslovnika glede na čim širšo avtonomijo obrtnega odseka. Končno se je sprejel predlog g. Igliča, naj posebna za to azbrana trojica (Gg. Rebek, Šimenc in Kavka) do prihodnje seje izdela pismeni osnutek kot predlog. Med obrtnimi pravnimi zadevami se je obravnavalo nekaj prošenj odnosno pritožb, nadalje položaj v nekaterih združenjih itd. Razprava o reorganizaciji združenj se je preložila za prihodnjo sejo; ob tej priliki je bil sprožen predlog, da naj bi tajniki združenj absolutno primeren tečaj. (Tesarjem se bo določil gotov delokrog, ki spada v tesarsko stroko; stare pridobljene pravice bodo ostale neokrnjene. Pretresene so bile tudi načelno važne zadeve; v zadevi poseganja kaznilnic v pravice obrtnikov, zbornica po nalogu skupne konference v Beogradu, zbira tozadevno gradivo. Določeno je bilo tudi stališče obrtnišva glede uredbe o zapiranju in odpiranju obratovalnic v zvezi z anketo instituta za socialno politiko radi delovnega časa, ki se ima vršiti v kratkem v Zagrebu. V debato je prišel tudi predlog o spremembi doklade za pavšalirance v znesku 10.—, 15.— in 20.—, ki so ga stavili gg. Šimenc, Kavka, Hohnjec in Ogrin, ki pa ni prišel do glasovanja. Na dnevnem redu je bila tudi vloga mesarjev in pekrov iz Maribora glede izjemnega položaja nemških podjetij. Odoben je bil tudi predlog eksekutive krojačev glede nagrad vajencev, vloga ljubljanskega brivskega združenja se izroči trem članom v proučitev skupno z vsemi akti.

spevka, se razumejo prevozi poedincev in njihovih družin in vse kar je poedinec potrebno za hišo, pod pogojem, da prevaža z živinsko vprego ne več kot 52 ton letno. Vsak drugi prevoz zapade posebni pristojbini, ki je objavljena v Službenih novinah z dne 13. oktobra t. l. Čl. 5. uredbe predvideva osvoboditev od plačevanja te uredbe za prevoze obrtnikov in trgovcev in kmetov na tržišče do skupno 52 ton letno; kmetom pa je dovoljen brezplačen prevoz poljedelskih pridelkov na dom v neomejeni količini. Ta prispevek plačajo lastniki blaga, ki se prevaža.

× **V avgustu** so bili državni dohodki najvišji po sedmih letih ter so znašali preko 1 milijardo dinarjev, to je za 20% več v primeri z lanskim letom. Carine so prinesle preko 90 milijonov, splošni neposredni davki 28 milj., davek na poslovni promet 20 milj., izredni neposredni davki imajo preseček 2.6 milj. Takse 17.6 milj., pri trošarinji se preseček za 4 milj. Železniški dohodki so v avgustu prinesli državi 203 milj. dinarjev. Monopolski dohodki so znašali 184.2 milj., gozdovi 11.8, rudniki 8.7, istotoliko pri poštah. Od letošnjega budžeta predvideni dohodki so doslej narasli že za 63.7 dinarjev.

× **V Nišu dobivajo tipografski delavci** dnevno od 45—65 dinarjev, preko svoje močne organizacije pa zahtevajo sedaj še 40% povišanje, tako da bi odslej dobivali od 63 do 91 dinarjev dnevno. Znano je, da so cene za vsa tipografska in grafična dela v južnih delih naše države do izpod 50% nižja, kot pri nas. Zato se moramo v resnici čuditi, kako more pod takimi okoliščinami eksistirati samostojna obrt.

× **Iz Prijedora** je prišla vest, da so tamonjšni krojači pošteno nagnali nekega trgovca z manufakturo, ker jim je odvzel zaslužek. Prijedorski krojači so sedaj iz Beograda dobili sledečo brzojavko: »Častitamo vam k odločnosti in junaški gesti, katere ste se poslužili proti našim škodljivcem. Naj bi se tudi ostali krojači

konkretiziran je bil tudi pravilnik plinskih instalaterjev. Končno se je obravnavalo tudi vprašanje imenovanja novih članov zborničnih mojstrskih izpitnih komisij, poslujočih v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru. G. Rebek je v debati zastopal načelno stališče, da je pri imenovanju novih članov vsekakor upoštevati tudi dosežanje, ki so se v prvi dobi nove institucije mojstrskih izpitov praktično preizkusili in zato njih izkušnje ni prezreti, da se s tem ne pretrga kontinuiteta. Po zaslišanju nekaterih članov odseka, se bo po predlogih zaslišanih združenj izvršilo imenovanje na prihodnji seji odseka.

Ožja uprava zavoda za pospeševanje obrti

je vzela na znanje poročilo predsednika g. Ogrina glede zidave dvorane na dvorišču zbornične palače, ki je baš te dni že v prvem stadiju izkopa temeljev. Ta dvorana bo v glavnem služila za zavodova predavanja in tečaje, bo pa tudi uporabljiva za razne obrtne manifestacije in zborovanja. Nadalje se je obravnavalo tudi vprašanje prostorov za mariborsko zavodovo poslovilnico, kakor tudi glede zavodovih

prireditve v Novem mestu. Na predlog g. Hohnjeca, se je soglasno sklenilo osnovati v Celju posebno poslovalnico zavoda za PO, slično oni v Mariboru, s tem, da se območje mariborske poslovalnice omeji na območje mariborskega okrožnega odbora, celjski poslovalnici pa se določa območje bivšega celjskega okrožnega odbora. Po obširni debati o nujni in veliki potrebi izpolnitve strokovne izobrazbe vajencev glede na izboljšanje pouka v obrtno-nadaljevalnih šolah, so se končno obravnavale številne prošnje za podporo pri študiju odnosno pri strokovni izpopolnitvi, kakor tudi za podporo nekaterim tečajem prirejenim pod okriljem posameznih organizacij. V večini slučajev je bila prošnja ustrezna s podelitvijo denarne podpore. V ta namen je bila odobrena vsota 27.400 dinarjev. Predložena je bila tudi ponudba o nekem izumu za krojače, kar pa se je odstopilo združenju krojačev v Ljubljani. Po končni izčrpni debati o strokovni publicistiki je bila seja zaključena.

Izdelovanje in montiranje strelododov.

Banska uprava je izdala na vprašanje, kdo ima pravico izdelovati in postavljati strelodode, tolmačenje, da je to delo pridržano vsem kovinskim strokam, ki obdelujejo železo in jeklo, t. j. kleparjem, ključavničarjem, kovačem in mehanikom. Postavljanje strelododov je po čl. 6. t. 9. uredbe o obsegu in razmejitvi elektr. obrtov z dne 16. III. 1936. (Sl. list 274/41) pridržano elektroinstalaterjem, ki jih smejo tudi izdelovati. Vendar prej naštetim strokam ni zabranjeno tudi postavljanje, če so si obrtno pravico za svojo stroko pridobili pred to uredbo in so se dejansko bavili s tem opravilom. To namreč ni bila tudi po predpisih bivšega obrtnega reda prosta obrt, prav tako ga niso smeli izvrševati krovci. (Kr. banska up.

31. oktober mednarodni dan varčevanja

Mestna hranilnica ljubljanska

i m a

novih in oproščenih vlog Din 164.000.000.—, ki so vsak čas in brez omejitve izplačljive.

Za vse vloge jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

vzgledevali nad vami in naj bo to našim nasprotnikom prvo opozorilo. Živeli! K temu bi tudi mi soglašali, s tem, da bi bila tudi pri nas potrebna slična intervencija nad nekaterimi trgovci z manufakturo, ki ponekod odvezemajo po 50 do 60% dela in tako spravljajo krojaško obrt na rob propada. Mar trgovcem ni dovolj zaslužka s prodajanjem manufakturne robe in krojaških potrebščin, da morajo še šivati obleke v lastni režiji.

× **Po južnih predelih naše države** zahtevajo delavci vseh strok sklenitev kolektivne pogodbe in temu sorazmerno zvišanje plač. Najodločnejši so delavci oblačilnih strok, ki zahtevajo 25% zvišanje.

× **Obrtniki krojaške stroke** v Prijedoru so skupno s pomočniki precizirali zaslužek pomočnikov ter istočasno sklenili skupen cenik, katerega se bodo morali držati vsi člani združenja.

× **V savski banovini** je po nekaterih manjših krajih bilo zopet odprtih nekaj obrtnih domov, tako da bo kmalu že vsaka večja vas imela svoj obrtni dom. In Ljubljana in druga naša mesta?

× **Nedavno je bila sprejeta v Zagrebu** uredba proti izdelovanju oblek od manufakturistov v lastni režiji. Kot javljajo iz Zagreba je ta uredba ostala samo na papirju, ker jo oblasti prav nič ne spoštujejo. Tem trgovcem se pridružijo nekateri brezvestni obrtniki, ki dajo svojo firmo. Zato je vsaka borba samo bob ob steno.

× **Pripravlja se pravilnik o ureditvi sejmšča.** Po tem bodo morala biti urejena vsa sejmšča v državi.

× **Kot smo že poročali**, bo 14—16. novembra v Sofiji kongres obrtnišva, na katerem bo ustanovljena balkanska obrtniška zveza. Zveza obrtnih društev je prejela od bratske bolgarske obrtniške zveze vabilo, da se po svojem zastopstvu udeleži kongresa.

× **Zveza obrtnih društev dravske banovine** sklicuje za nedeljo 7. novembra v Obrtnem domu v Celju širšo sejo s slede-

čim dnevnim redom Poročilo predsednika — poročilo tajništva — razprava o stališču obrtnišva do sistema Zbornice TOI — gospodarski položaj obrtnišva v dravski banovini — slučajnosti.

× **Na anketi pri banski upravi** glede zapiranja obratovalnic je predsednik Brecljnik, ki je zastopal mesarje, zahteval podaljšanje delovnega časa na stojnicah ter omejitev nedeljskega počitka od 8 na 5 mesecev v letu. Glede omejitve nočnega dela v pekarnah je zastopal zastopnik pekrov g. Bizjak stališče, da se prične s predeli ob 22. uri, s skupnimi deli pa ob 1. uri. Načelnik obrtnega oddelka je vztrajal na sedanji obliki uredbe ter zagrozil s kaznovanjem v slučaju prekrška sedanje uredbe.

× **Beograjski mesarji** so zagrozili, da bodo v slučaju, da jim klavnica ne bo šla na roko kot oni zahtevajo, prenehali s klavništvom. Sedanji klavniški režim naj se odpravi ter postavi upravnik klavnice, ki bo imel potrebno strokovno kvalifikacijo.

× **Obrtniki v Sisku** so ustanovili okrožni odbor, ki že deluje, toda le z začasnimi pravili. Pred kratkim so zborovali vsi zastopniki tega okraja, ki so med ostalim sklenili takojšnjo ustanovitev nabavilne zadruge, predvsem za kovinsko in mizarško stroko, ki se nahajata v najtežjem položaju. Odvisni so od nekaterih trgovcev, ki vsled slabe konkurence nemilo diktirajo cene. Sprejeta je bila tudi resolucija, ki je bila takoj odposlana na finančnega ministra z zahtevo, da se takoj izda uredbo o zaščiti in razdolžitvi obrtnišva, ker so obrtniki danes edini stan, ki je še nezashčiten, kljub temu da ne more redno izpolnjevati svojih obvez.

× **Po statistiki OUZD v Ljubljani** znaša v septembru konjunkturni prirastek v vseh industrijah + 10721 delavcev ali + 11.74%. Najbolj je napredovala tekstilna, gradbeno, kovinska, industrija kamenja, zemlje in kož. Pomembnejši sezijski padec izkazujejo gostilne, kavarne in krčme.

— Tečaj za avtoveno varenje v Ljubljani. Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI priredi v Ljubljani ob koncu novembra t. l. tečaj za avtoveno varenje, ki bo trajal 13 dni. Namenjen bo predvsem varilem, ki so že izvežbani, da se v tej stroki še izpopolnijo. Praktične vežbe in predavanja ob spremljevanju slik v filmu in diapozitivih bodo vsi dan. — V primeru, da bi interesi želeli začetniški tečaj, jim bo zavod ustregel in ga priredil namesto dopolnilnega. Za nabavne stroške varilnega materiala se bo pobirala ustrežajoča odškodnina. Vabljeni so mojstri in pomočniki kovinarske stroke, ki bi želeli obiskovati tečaj, da se prijavijo s točnim naslovom pismeno na Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani. Navedejo naj ali žele posegati dopolnilni ali začetniški tečaj.

Vprašanje znižanja in poenotenja zbornične doklade

Na zadnji predsedstveni seji je zbornični podpredsednik g. Rihard Skubec stavil predlog, da naj bi se zbornična doklada pri bodočem proračunu znižala za 1%, torej od 8 na 7%. Ta svoj predlog je motiviral s tem, da so se predpisi družbenega davka v tekočem letu znatno povečali, in da bo vsled tega tudi efekt zbornične doklade večji, kakor je bil preračunan in kako je za kritje predvidenih izdatkov potreben. Svoj predlog je motiviral s tem, da bo pri 7% dokladi zbornica dobila dejansko več dohodkov, kakor jih v proračunu potrebuje. Na drugi strani vlada tudi stremiljenje, da bi se zbornične doklade za pavšalirane obrtnike poenotile, ker je z uvedbo pavšaliranja pridobnine za obrtnike na deželi postalo aktuelno tudi vprašanje minimalnih prispevkov pavšalistov za zbornico. Ker pa primanjkuje še konkretne osnove pri obeh teh važnih vprašanjih, se v doglednem času še ne more misliti na tozadevno uvedbo.

Vspomin našim pokojnikom

Zopet je prišel dan, ko se spominjamo naših umrlih sorodnikov, prijateljev in tovarišev. Tihi jesenski dnevi, ko odpada listje, ko se suhe veje drobljo in mešajo z zemljo, so najprimernejši za premišljevanje o naših pokojnih, ki so svojo življenjsko pot že dokončali. Izpolnili so vsak po svoji moči vse, kar jim je bilo dano, izvršili so svojo dolžnost, kakor jo mora vsaka stvar na svetu in kakor jo bomo morali mi sami, da se po težkem delu odpočijemo. Samo po velikem delu je tudi počitek prijeten. Ravno tako je s smrtjo, tudi smrt je samo počitek. Tudi narava, ko odsluži svojemu namenu, zaspi dolgo zimsko spanje — toda prav kmalu nastopi prerodenje in pomlad. Smrt je torej samo znak novega življenja.

Letos smo mnogo naših tovarišev spremlili k večnemu počitku. Vrstijo se, kot da še ni vsega konec. Težki so taki slovesi. Najtežje je preostalim: družini, otrokom, znancem, katerim je bil pokojnik dober prijatelj in tovariš. Mi obrtniki smo med seboj kot ena družina, zato bi se morali med seboj tolažiti v sličnih slučajih. Žal moramo opaziti, da pri pogrebih naših umrlih tovarišev manjka onih ljudi, ki bi bili dolžni nuditi poslednje spoštovanje pokojnjim. Ne moremo si misliti, da tudi neso-glasja ne minejo niti na pragu groba; zato je tem bolj neopravičljiva nemarnost, ki jo ob takih slučajih zagrešimo proti pokojnikom in njihovim preostalim.

Vsem preminulim naše spoštovanje!

Za dobro prebavo

Političen klepar

(Po L. Holbergu.)

Prvi prizor.

(Tine, kleparski pomočnik, Anton, mizarski mojster.)

TINE (je kruh): Dober dan, mojster Anton, kaj bo dobrega?

ANTON: Rad bi govoril s mojstrom Urbanom, seveda, če je sam doma.

T.: Sam je, sam! V svoji sobi sedi in bere.

A.: Kaj še ni prebral današnjih časopisov?

T.: Seveda jih je prebral. Zdaj pa bere čisto nekaj drugega. Veste, mojster Anton, včeraj je dobil močno debelo knjigo in zdaj jo bere in bere.

A.: Kaj pa je takega v tej knjigi.

T.: Pa ne vem. Nekaj čudnega pa mora biti v teh bukvah. Ko sem ga namreč gledal skozi ključavnico, se mi je zdelo, da je znorel.

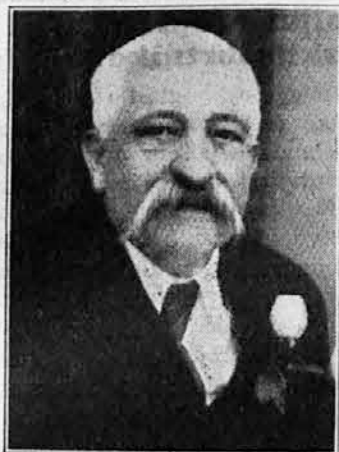
A.: Ni mogoče!

T.: Prav zares! Najprej je stopil k ogle-dalu, potem se tolkel po prsih, dvigal roke, stiskal pesti, položil spet počasi roko na srce, nato jo je sunkovito sprožil v prisegovalno pozo, stopil je dva

Neustrašnemu obrtniškem borcu v slovo

† JAKOB VOLK

V sredo, 20. p. m. smo spremili k večnemu počitku našega največjega borca za obrtniške pravice, enega naših najuglednejših organizatorjev, g. **Jakoba Volka**. To ime je nekaj pomenilo tam, kjer je bilo treba zastaviti lopato nanovo in pričeti orati ledino. Njegovo ime ni slovelo samo v Šaleški dolini, temveč tudi širom naše ožje domovine.

Ustanovil je šoštanjko zadrugo, obrtno društvo, kreditno zadrugo, mestno hranilnico itd. Mnogim je pomagal dejansko in z nasvetom, le na samega sebe pa je čisto pozabil, kljub temu da ga je življenje pošteno potrolo. Zvest svojim nacionalnim in idealnim stanovskim čuvstvom, ni mogel prenesti dogodkov zadnjega časa, zato ga je to najbolj prizadelo.

Pogreba so se udeležili delegati Zveze iz Ljubljane, Maribora in Središča ob Dravi. Polnoštevilno je bilo zbrano tudi obrtništvo iz Šoštanja in okolice, da svojemu najboljšemu tovarišu izkaže poslednjo čast. Ob grobu je zastopnik Zveze g. Iglič položil venec in spregovoril slednje počaščenje. Ginljive so bile besede gospoda Novaka, predsednika Obrtnega društva v Šoštanju in staroste sokolske župe. Pred pokojnikovim domom, katerega je tako ljubil in s svojo družino v miru živel, je predsednik Zveze g. Rebek v izbranih poslovnih besedah proslavil blagega pokojnika kot moža dela, značaja in dejanja. G. Rebek je zastopal tudi predsednika Zbornice, v čigar imenu je poklonil zadnje spoštovanje vsega našega obrtništva. Šaleška dolina bo Volku, svojemu starem preizkušenemu borcu ohranila časten spomin. Bridko prizadeži družini izrekamo odkritosrčno sožalje.

Vsem cenjenim naročnikom

S 1. oktobrom je pričelo zadnje tromesečje, zato smo opozorili s posebnim opominom vse naše naročnike, ki nam niso še poravnali naročnine za tekoče leto, da v najkrajšem času uredijo svoje obveznosti. Povedati jim moramo, da je tako opominjanje v breme

Najmoderneje urejena lekarna

Dr. G. PICCOLI

Ljubljana, nasproti »Nebotičnika«
Velika zaloga tuzemskih in inozemskih specialitet. Oddaja zdravila na recepte za vse bolniške blagajne. Priporoča malinovce, pristen, naraven na malo in veliko.

naši upravi, ki razpolaga le s pičlimi sredstvi, in da gredo vsi ti stroški na račun razvoja in izpopolnitve lista. Da bi našemu delu še bolj ne škodili in da bi sami sebi ne povzročali sitnosti radi nerednega dostavljanja lista, prosimo tem potem vse zamudnike, da ugodijo našemu opominu in — svoji vesti — ter nam do naslednje številke poravnajo vse letošnje zaostanke. Vsak obrtnik bi moral sam vedeti, kako je tudi njemu težko, če mu stranke za naročila ne plačujejo redno ali pa sploh ne. Zaman se bori za obstanek, tudi vsak napredek v delavnici je izključen.

Mnogi obrtniki niso vajeni čekovnega prometa. Kljub stalnim pojasnilom nam pošiljajo naročnino po poštini na kaznici, s čimer si delajo nepotrebne stroške. Kdor torej našo čekovno položnico izgubi ali založi, dobi pri vsakem poštnem uradu drugo, ki je prazna in stane 25 par. Na takšno položnico se napiše naš naslov:

»Obrtni vestnik«, Ljubljana, št. 10.860

Ne pozabite torej na plačilo naročnine! Ako lista ne prejmete redno ali pa ste se preselili drugam, tedaj nam takoj reklamirajte. Svoje želje ali spremembo naslova napišete lahko tudi na zadnji strani položnice, ker so taka obvestila brezplačna. Ob tej priliki sporočamo vsem, da sta se uprava in uredništvo preselila iz Novega trga 5, na naslov

Ljubljana, Sv. Petra c. št. 4 (Obrežna ulica).

Seja eksekutive krojaških združenj dravske banovine

V nedeljo 17. t. m. je bila v Obrtnem domu v Celju seja eksekutive krojaških združenj dravske banovine, na kateri so delegatje vseh združenj razpravljali o perečih vprašanjih kot n. pr. o minimalnih mezdah v zvezi s sklepanjem kolektivnih pogodb, o vajeništvu ter o problemu, ki ne sme manjkati na nobenem obrtniškem sestanku, t. j. o šušmarstvu. Glede minimalnih mezd in kolektivnih pogodb je bil sprejet soglasen sklep, da krojaška obrt ne more sprejeti in priznati nobenih obvez in ne kolektivnih pogodb tako dolgo, da tudi obrtništvo ne bo dobilo vsaj delne zaščite in zagotovila za svoj obstanek. V zvezi z ostalimi točkami dnevnega reda se je sklenilo predlagati zbornici načrt glede odškodovanja vajencev, ki naj se z ozirom na propadajočo oblačilno stroko zniža na minimum, plačilo naj se vajencem prizna samo tretje leto učne dobe. Glede šušmarstva se isto tako zahteva kategoričnih ukrepov s strani kompetentnih oblasti v smislu uredbe o pobijanju šušmarstva.

Z ozirom na propagiranje po dnevnem časopisju, da bi se absolventkam srednje tehniške šole po dovrstitvi nekake mojstrske šole dopuščalo izvrševanje obrti, je tudi obrtništvo krojaške stroke jasno povedalo svoje mnenje. Tako izvrševanje obrti bi bilo šele šušmarstvo v pravem pomenu besede, ne pa da bi se brez prakse dovoljevalo izvrševati in voditi samostojno obrt. Tako početje ne bi bilo samo protizakonito v smislu vsega dosedanjega stremljenja stanovskega obrtniškega pokreta, ki je oblačilni stroki dosegel sedanjo velja-

vo, temveč bi poštenemu rokodelstvu vzel vsak smisel za nadaljni obstoj. Skrb za bodočnost naših deklet je res uvaževanja vredna, toda najti je treba pravo pot k njihovi zaposlitvi, ne pa na ta način ogroziti procvit oblačilne stroke. Pač pa naj se absolventkam nudi možnost udejstvovanja v oblačilni stroki na ta način, da se jih po 1 letni praksi pripusti k pomočniškemu izpitu, po dveh letih pa k mojstrskemu izpitu. Obrt bo s tem še pridobila, dekleta pa tudi na ta način ne bodo izgubila na času, ako se bodo takoj oprijela praktične izučitve svoje stroke.

★

Anketa o skrajšanju delovnega časa v trgovinskih in obrtnih podjetjih

Na poziv ministra socialne politike in narodnega zdravja je bila sklicana za 30. t. m. v Zagrebu anketa glede zapiranja in odpiranja trgovskih in obrtnih delavnic. Na to zasedanje so bile pozvane vse trgovske, obrtne, industrijske in delavske zbornice v državi. Med gospodarskimi sloji vlada velik interes za sklepe te ankete, ker so delegatje prišli z raznimi sugestijami na anketo. Poslodavske zbornice so prepričane, da se bo delovni čas celo znižal. V nekaterih krogih se čuje, da je minister socialne politike sklical to anketo z namenom, da bi delovni čas skrajšal. Ne bomo o tem razpravljali sedaj, ker želimo počakati definitivnega sklepa te ankete. Opozoriti hočemo samo, da bi znatno znižanje delovnega časa izzvalo mnogo nevšečnosti tako poslodavcem kakor delavstvu. 40 urni delovnik, ki je bil uveden v raznih državah na zahtevo delavstva, je povzročil zlasti obrtništvo veliko škodo, ker v prostem času bo vsak delavec tudi šušmar, samo da si še kaj povrhu zasluži za priboljšek. In povsod, kjer je uveden tak delovni čas, imajo obrtne organizacije najhujšo borbo proti šušmarstvu, ki zavzema vse večji in večji razmah.

★

Uspeh naše obrtnice v svetu

Najmlajša mojstrica na mednarodnem frizerskem tekmovanju v Berlinu

V poslednjem času poročajo o lepih mednarodnih uspehih naših mojstrov. Med raznimi strokami pride najbolj do izraza frizerska stroka, ki ima med našimi obrtniki najodločnejše zastopnike.

T.: Najtežje pri ženitvi je to, da moraš toliko govoriti. Najprej moraš dekletu pihati na dušo, potem vsej zlahti prigo-varjati in končno skoraj uradno prositi za dekletovo roko.

Ko sem se lani ženil, sem skoraj mesec dni sestavljal tak govor, a ni šlo in ni šlo. No, potem sem pa stopil k stari-narju in si kupil knjižico, kjer so vsi taki govori lepo zapisani. Izbral sem si najlepšega, ki je bil pa obenem najkrajši, in se ga naučil, da sem ga znal kakor očenaš. Ko je pa prišel odločilni dan in ko sem stopil pred strogega roditelja moje bodoče sreče, se mi je pa govor spakederal sledeče: »Z najv-danejšim pozdravom sem jaz, Valen-tin Čebula, in sicer z dobro premišlje-no voljo kakor tudi z nagonom in naklonjenostjo prišel le-sem, da vam naj-prisrčneje naznamim, da sem prav iz takega mesa in iz takih kosti kakor drugi in ker je že vse na svetu podvrženo velikolepni kraljici Ljubezni — da, celo nespametne živali — sem to-rej prišel le-sem v božjem imenu, da vas s težkim srcem poprosim za ne-vredno roko vaše hčerke.« —

Pa tem gre mojster. Bežimo! (Zbeži.)

(Dalje prihodnjik.)

kor skozi vrata me ne bo vrgel in sem prišel.

T.: O, kajpak! To je vsekakor zelo važna zadeva. Čujte, mojster Anton, ali vam smem glede te točke nekaj svetovati? Če namreč želite, da se bo ta zadeva srečno končala, potem morate vsako besedo dobro pretehtati in jo lepo okra-siti. Kajti on je politik in kot tak zelo natančen. Prav posebno gleda na bon-ton.

A.: Ne, Tine, za nobeno ceno ne! Jaz sem pošten rokodelce, ki ni navajen kompli-mentov deliti. Kar naravnost mu bom rekel, da imam rad njegovo hčer in da jo želim poročiti.

T.: Samo to? No, potem si pa dam glavo odrezati, da je ne boste dobili. Najmanj kar morate storiti je to, da začnete svoj govor s »takorekoč« ali s »prav-zaprav«. Pomislite vendar, da je moj-ster Urban zelo študiran mož, ki noč in dan do blaznosti bere politične knjige. Zapomnite si: s politikom je treba po-litično govoriti!

A.: Za tako pretvarjanje pa jaz nisem, moj dragi. Kar naravnost mu bom pove-dal. Zbogom! (Gre.)

T.: Zbogom! Veliko sreče!

Drugi prizor.

(Tine sam.)

koraka nazaj, potem korak naprej in se globoko priklanjal na vse strani.

A.: Ni mogoče!

T.: No, in ko sem davi nekaj iskal v nje-govi sobi, sem zagledal na mizi tisto debelo bukvo. Firbec me je mučil, pa sem pogledal vanjo. In ali veste, kako se je glasil naslov?

A.: Kako? Res sem radoveden.

T.: »Prebrisani strankar«!

A.: Clovek bi ne verjel, da kaj takega bere mojster Urban. Ali mu njegovo delo pušča toliko časa, da se lahko ukvarja s takimi knjigami?

T.: Ej, mojster Anton, pomislite vendar, da ima on dva poklica; prvič je kle-par in drugič — politik.

A.: Saj to se vendar ne ujema.

T.: Tega mnenja sem tudi jaz. Kadar namreč kako stvar naredi — kar pa se zelo redko dogaja — je ta stvar tako politična, da jo moram potem jaz po-pravit ali na novo narediti. Pa vam se menda mudi. Kar vstopite!

A.: Neko zelo važno zadevo moram opra-viti, Tine. Da ti odkrito povem: rad bi mojstra Urbana poprosil za roko njegove hčere, s katero sem se že pred me-seci zmenil. Že večkrat sem hotel priti, pa mi je vedno srce v hlače pad-lo. No, danes sem si pa rekel: več ka-

MALI OGLASI

Mali oglasi trgovskega značaja se računajo po 50 par beseda. Oglasi socialnega in posredovalnega značaja beseda 25 p. Najmanjši znesek 15 oz. 10 D.

PRI ISIJASU, križnih bolečinah, slabem krvnem obtoku, vsled napornega dela popuščajočih in razdraženih živcev, kronično otežkočeni stolici itd., se priporoča E. M. Stropnik, chiropraktik in osteopath, Maribor, Tattenbachova ul. 24. Trajni uspeh! Pojasnila neobvezna!

Oglašuj v Obrtnem vestniku

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska
veletrgovina blaga

ANTON HUBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

ŠPEDICIJA TURK Ljubljana

prevzema:

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. — Telefon inter. 24-59 — Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi kot tudi s tremi avtomobili po dve, tri, in sedem ton nosilnosti. — Telefon interurban št. 21-57 — Masarykova c. 9 (nasproti tovor. kolodvora)

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA
Gajeva ulica 6

CENTRALA BEOGRAD

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—

GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB
PODRUŽNICA SARAJEVO

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Privilegirane agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitev.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.
Brzljavi naslov: »ZANATSKA«, Ljubljana — telefon št. 20-30 — Račun Poštne hranilnice št. 14.003

Javnost je informirana o uspehu naših frizerskih mojstrov na pariški mednarodni razstavi, ni pa znano, da si je istočasno pridobila velikih zaslug za ugled naše frizerske obrti na mednarodni frizerski tekmi v friziranju, ki se je od 10. do 12. oktobra vršilo v Berlinu, ena naših najmlajših mojstric. To je naša frizerska mojstrica iz Ljubljane, gđ. Marija Žirovnikova.

Zveza obrtnih društev, ki je prejela vabilo, da pošlje dva delegata na frizersko tekmovanje v Berlin, si je prizadevala, da sporazumno z ljubljanskim združenjem frizerjev odpošlje dva najboljša zastopnika frizerske stroke. Gđ. Žirovnikova, ki se je že na tukajšnjih tekmovanjih z uspehom izkazala, je tudi v Berlinu odlično zastopala našo obrt. Predalec bi zašli, ko bi hoteli opisati vse podrobnosti gostoljubnega sprejema vodstva nemškega obrtništva, ki je naši zastopnici izkazalo posebno pozornost; nepopisno prisrčno razmerje je tladalo tudi med delegati ostalih držav, ki so bile zastopane na tem tekmovanju. Bili so Danci, Francozi, Holandci, Italijani, Luksemburžani, Švicarji, Madžari, Finci, Belgijci, Bolgari in Poljaki. Tekmovanje je obsegalo najrazličnejše panoge frizerske stroke od starih zgodovinskih frizur do najnovejših priredkov in nijansirane barvanja z lahno ondulacijo las, kar je sedaj poslednja moda. Posebej je sedaj poudarjeno, da je v prvi vrsti treba lase negovati, kajti pri dobro negovanih laseh pride vsaka frizura najlepše do veljave. To naj si naši frizerji dobro zapomnijo. Motivi za sedanje frizure so vzeti iz prejšnjega rokokoja.

Po doseženem uspehu so si sledile Nemčija, Švica, Madžarska in Jugoslavija.

Prireditve je pomenila odlično pridobitev za našo obrt v mednarodnem svetu. Radi izredne pozornosti, ki je bila izkazana naši zastopnici, je imela gđ. Žirovnikova priliko ogledati si vse najnovejše pridobitve na polju frizerske stroke, kar ji bo služilo in dobrodošlo pri razvoju njene obrti. Nas pa bo ob priliki podučila o vseh zanimivostih najnovejšega frizerskega dela in mode, ki je na prvem mestu za Parizom. V interesu razvoja naše obrti je, da posežemo in sledimo aktivno razvoju zunanjega obrtniškega sveta. Zveza pripravlja sistematično organizacijo zamenjave obrtnikov z inozemstvom, kar bo pripomoglo našim obrtnikom, da si bodo širili v zunanjem svetu svoje strokovno obzorje.

Možnost našega aktivnega in pri tem

JUGOGRAFIKA

IZDELUJE KLISEJE VSEH VRST
tiskovna in založna družba z o. z.
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 23

IGNACIJ MAJNIK

SPLOŠNO STROJ. KLIJČAVNICARSTVO
KRANJ — BLEIWEISOVA ULICA ST. 29
Rač. pošt. nran. št. 16.061 — Telefon št. 79

PRVO PODJETJE

NA GORENJSKEM

za napravo jeklenih valjenih zastorov
nudi specialne naprave valjenih zastorov kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila

Izdeluje tudi ogródja za sončne plahte, škarjasta omrežja, štedilnike, železna vrata, okna itd.

Izdelava prvovrstna! Cene zmerne! Postrežba solidna in točna!

kaj lahko izvedljivega udejstvovanja, se nam obeta tudi na mednarodni razstavi male obrti, ki bo v juniju in juliju prihodnjega leta v Berlinu. Kot smo že poročali bo odposlala Zveza zopet popolnoma brezplačno nekaj obrtnikov na razstavo, ki bodo na licu mesta predvajali svojo obrt. Že v pričetku prihodnjega leta bodo odpotovali v Berlin, da pomagajo pri ureditvi našega obrtniškega paviljona.

Na poti v Pariz je bilo 60 jugoslovenskih obrtnikov gostoljubno sprejetih od italijanskih obrtnikov v Milanu

»L'artigiano«, glasilo italijanske obrtniške zveze prinaša na prvi strani daljši članek o posetu naših obrtnikov pri svojih italijanskih tovariših v Milanu. Na kolodvoru je goste sprejelo zastopstvo milanskih obrtnih organizacij ter jih nato odvedlo v svoj sedež v via Serbelloni, kjer so se slikali. »L'artigiano« prinaša to sliko na prvi strani v veliki reprodukciji. Jugoslovenski obrtniki so si nato ogledali razne obrtniške ustanove v Milanu, poklonili so se tudi v vojni padlim borcem pred spomenikom na trgu S. Ambrogio. Pri skupni zakuski so bila, kot poroča »L'artigiano«, izražena medsebojna ljubezniva in tovariška čustva. V imenu jugoslovenskih obrtnikov je pozdravil zbornični tajnik g. Demeter Mišić, navajajoč, da so naše obrtniške težnje, da se čim bolj medsebojno zblizamo. Na predsednika mednarodnega obrtniškega centra je bila odposlana skupna brzojavka sledeče vsebine: »Jugoslovenski obrtniki v pobratimstvu s svojimi italijanskimi tovariši, pošiljajo gospodu predsedniku mednarodnega obrtniškega centra vdane pozdrave Mišić - Pace.«

Se istega dne so naši obrtniki nadaljevali pot na pariško razstavo.

Jubilej kovaškega veterana

V nedeljo dne 17. oktobra se je vršila pri združenju kovačev v Celju izredna proslava, pri kateri je bila izročena predsedniku, kovaškemu mojstru gospodu Ignacu Jekl-u v navzočnosti članov in zborničnega svetnika g. Frana Koširja iz Vojnika pri Celju, umetno izdelana častna diploma za zasluge tekom njegovega 50-letnega samostojnega obratovanja kot mojstra, ter za zasluge dolgoletnega sodelovanja v upravi. Občni zbor ga je imenoval za častnega člana združenja.

Gospod Jekl je iz meščanske družine iz Slezije, ki se je naselila v Vojniku v 16. stoletju. Rodil se je 1. 1862. v Vojniku pri Celju. Svojo obrt izvršuje od 1. 1877., kot mojster pa od 1887. Še vedno čil in krepek z nezmajljivo močjo vihti težko kovaško kladivo. Želimo, da bi svoje moči ohranil še dolga desetletja.

Desetletnica obrtniškega društva v Sv. Pavlu pri Preboldu

Deset let uspešnega delovanja na polju prostovoljne obrtniške organizacije, je proslavilo Obrtniško društvo v Sv. Pavlu pri Preboldu v nedeljo, 10. okt. t. l. Brez velike reklame je pripravilo dostojno proslavo svojega jubileja. In ravno ta skromnost vidnejših tamošnjih obrtniških delavcev je dovolj zgovorno izpričala poslanstvo zavedne obrtniške edince, ki je tem topleje in prisrčno povežala v pravo razumevanje obrtniške delavnosti ne samo obrtnika, temveč tudi kmeta in delavca, ki so glavni činitelji tamkajšnje industrijske in poljedelske okolice.

V uvod proslave in cele prireditve je zapel septet domačih pevcev-obrtnikov ubrano nekaj prigodnih in narodnih pesmi.

Pozdravni govor je imel tov. predsednik Zveze obrtnih društev iz Ljubljane g. Josip Rebek, ki je v izbranih besedah orisal važen pomen obrtniške organizacijske skupnosti za stan ter njen vpliv na narodno gospodarstvo. Zani-

ČEVLJARJI!

Izšla je iz tiska

ČEVLJARSKA REVIIJA

(OBUČARSKA REVIIJA)

modni žurnal za čevlje št. 4.

Tekst se tiska v slovenščini.

Vsebuje preko 80 modelov za zimsko sezono s kroji!

Cena enega izvoda je dinarjev 30.—.

Letna naročnina znaša 110.— Din.

Vplačilo se izvrši potom čekovnega računa Poštne hranilnice št. 57.791 ali na naše uredništvo: Beograd, Vis. Stevana št. 36.

mivo je bilo njegovo izvajanje glede povezanosti obrtnika s kmetom in delavcem, iz čigar družin se ustvarja nov zdrav obrtniški naraščaj. Naglasil je posebno, da zahteva ravno ta okolnost posebno pozornost do obrtnega stanu in zato je tudi dolžnost slehernega, da ceni, upošteva in kupuje obrtniške ročne izdelke, katerih solidnost in kakovost močno nadkriljuje manj vredne tovarniške izdelke.

Govornik se je v svojem poročilu spomnil tudi ustanoviteljev društva, ki so ob skromnih pričetkih s pomočjo g. Ignacija Založnika, takratnega obrtno-zadružnega instruktora položili temelje sedanji ugledni in zavedni obrtniški postojanki, katere prvi predsednik je bil tov. Podgoršek Peter, zidarski mojster. Njemu je po 5 letih sledil tov. Vedenik Franc, pek. mojster. Ob desetletnici vodi društvo pa že tretje leto marljivo in vzgledno tov. Ivan Mlinar, mizarski mojster. Zvezni predsednik je zaključil svoj govor s čestitkami k jubileju ter pohvalo vsem zavednim obrtniškim delavcem.

Sledila je nato zaloigra »Dva gluha«, kjer so vsi igralci pokazali lepo rutino v diletantskem nastopu. Osobito je ugajal s svojo igro tov. Štemberger, ki je duša tamošnjega društvenega življenja in ob enem vesten ter požrtvovalen tajnik Obrtniškega društva.

V prijazni in pestri zabavi, ki so jo posetili številni domačini in med katerimi smo opazili tudi tov. Antona Lečnika iz Celja s svojo družino, je potekla vsa proslava. Tudi mi se pridružujemo čestitkam ter kličemo tovariškemu društvu in njegovim delavcem: Naprej za vzvišene obrtniške ideale!

50 let Združenja brivcev, frizerjev in kozmetikov v Ljubljani. V dne 14. in 15. novembra bo praznovalo Združenje brivcev, frizerjev in kozmetikov v Ljubljani pomemben jubilej, 50 letnico obstoja in neumornega dela. Pokroviteljstvo nad prireditvijo, ki bo glede na slavnost v prav velikem obsegu, je prevzel g. Iv. Jelačin, predsednik zbornice za TOI. Ob tej priliki bomo priredili v vseh zgornjih prostorih »Zvezde« veliko tekmovanje v damskem friziranju in brzem britju. Tekmovali bodo mojstri, mojstrice, pomočniki in vajenci obeh spolov. Pripravljenih je mnogo lepih nagrad. Dovoljena je tudi polovična udeležba. Vse udeležbe iz vseh delov države, po dosedanjih pripravih sodeč, zelo številna. Odbor naproša vse tekmovalce, da se takoj prijaviijo tehničnemu vodji nagradnega tekmovanja, g. V. Franchettiju v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 3. Zadnji rok prijave je 30. t. m. O pomembnem jubileju bomo še poročali.

Obrtniški koledar za l. 1938

Koledar bo letos izpopolnjen z bogatim gradivom in izkušnjami dosedanjih izdaj. Posebna pozornost je bila posvečena želji obrtništva, da imajo v svojem tradicionalnem koledarju beležnik, priročnik s tabelami raznih strok in najvažnejšimi podatki ter adresar glavnih poslovnih tvrdk. Vse to bo koledar za prihodnje leto nudil z bogato ilustrirano vsebino. Še posebno presečenec pa smo pripravili za letos, ko koledar že 26. prihaja v svet med obrtništvo. Vsak lastnik koledarja bo namreč do julija 1939. leta zavarovan za 1000 dinarjev v slučaju, da se mu pripeti kaka nesreča pri delu ali izven delavnice. Koledar ima pa še nekatere praktične novosti, o katerih pa Vam ne bomo še pripovedovali. Pač pa Vas opozarjamo, da že sedaj naročite koledar pri Obrtniškem društvu v Ljubljani, potom naplačila naročnine in poštne za koledar v znesku din 12.— Pošljite se čekovnega računa št. 14043. Opozarjamo na kupon za zavarovanje, ki bo priložen vsakemu koledarju, in katerega je treba izpolniti, podpisati in ga vrniti obrtniškiemu društvu v Ljubljani, Sv. Petra c. 4. (Obrežna ul.)

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Lastna denarna sredstva so znašala 31. decembra 1936 din 2.909.574.60, varnostni zaklad din 1.297.691.60, rezervni zaklad din 1.138.756.81.